

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM OG FAFO

[Tidligere seminarer](#)

Fafo Østforum: ny deltaker. Vi er glade for å kunne ønske

Arbeidsgiverforeningen Spekter velkommen som nytt medlem i Fafo

Østforum. Forumet har nå 23 deltakere, og det er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med prosjektleder for Fafo Østforum, [Line Eldring](#), tlf: 22 08 87 01. (Fafo Østforum, 29.01.15) Last ned [Prosjektbeskrivelse 2015-2017 inkl oppdatert liste over deltakerorganisasjonene](#)

Lysark og nett-tv fra Fafo Østforum seminar 27. januar: Allmenngjøring og minstelønnsregulering - hvor går vi? Allmenngjøring av tariffavtaler

omfatter fortsatt få bransjer. Bør alle arbeidstakere i Norge sikres et minste lønnsnivå – og i så fall hvordan? På dette seminaret så vi nærmere på erfaringene med dagens allmenngjøringsordning, og partene var invitert til å diskutere utfordringer og mulige løsninger framover. (Fafo Østforum, 27.01.15) [Program og lysark](#) Se opptak av sendingen på [Fafo-tv](#)

Konferanse 12. februar i Oslo: Fafo og TØI lanserer rapport om arbeidsforhold i gods- og turbilbransjen. Økt internasjonal konkurranse de siste tiårene har bidratt til at både

arbeidstakere og arbeidsgivere i gods- og turbilbransjen er bekymret for mer usikkerhet. På denne konferansen presenterer forskere fra Fafo og Transportøkonomisk Institutt (TØI) en ny rapport som ser på arbeidsforholdene i gods og turbil i 2014. Studien omfatter norske og utenlandske sjåfører. Rapporten vil bli presentert av Merethe Dotterud Leiren og Kåre Skollerud, TØI og Ragnhild Steen Jensen, Fafo (bildet). Konferansen arrangeres torsdag 12. februar 2015, kl 09-15, på Clarion Hotel Royal Christiania, Oslo. (Fafo Østforum 20.10.15) [Konferanseprogram](#). [Påmelding](#) innen 5. februar. Rapporten publiseres elektronisk på Fafos hjemmesider samme dag som seminaret: www.fafo.no

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING

[Temaside om allmenngjøring](#)

LO vil ha lettere vei til allmenngjøring. LO sier et klart nei til nasjonal minstelønn, men vil heller gjøre allmenngjøring enklere. Mens arbeidsgiverne gjerne vil utrede nasjonal minstelønn, synes både LO og YS at dette er et fremmedelement i norsk arbeidsliv. Det ble med andre ord ingen store overraskelser da representanter for partene møttes til debatt på et godt besøkt seminar i Fafo Østforum tirsdag, skriver Fri Fagbevegelse (29.01.15) [Les mer](#)
Se også sak lenger opp om seminaret med link til Lysark og Fafo-tv.

Minstelønn i fiskeindustrien fra 1.

februar. Allmenngjøring i fiskeindustrien ble vedtatt i november, og 1. februar trer den nye loven i kraft. Den

innebærer at ingen som jobber i fiskeindustrien skal tjene mindre enn 162,85 kroner i timen. - De som har spekulert i billig arbeidskraft fra Øst-Europa må betydelig opp, sier forbundsleder Jan-Egil Pedersen i NNN. Den nye minstelønnsatsen skal gjelde alle, også de som er ansatt i østeuropeiske bemanningsbyråer. (Lofotposten, 23.01.15) [Les mer](#)

Allmenngjøring i transport er sendt ut på høring. Tariffnemda har nå sendt

allmenngjøringskravet i transportsektoren ut på høring. - Med denne høringen, er vi snart kommet til veis ende med å gjøre sosial dumping ulovlig i transportsektoren, sier Svein Furøy, leder i Yrkestrafikkforbundet (YTF). Høringsfristen er 12. mars. (YTF / NTB Info, 14.01.15) [Les mer](#) Høringsdokumenter kan lastes ned på Tariffnemdas nettsider:

[Persontransport med turbil](#) og [Godstransport på vei](#)

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET, USERIØSITET OG SOSIAL DUMPING

Felles innsats mot arbeidslivskriminalitet. Statsminister Erna Solberg og arbeids- og sosialminister Robert Eriksson la i dag fram en ny strategi mot arbeidslivskriminalitet. Blant regjeringens tiltak er å åpne for å begrense antall underleverandører i kontraktskjedene ved offentlige anskaffelser, at offentlige oppdragsgivere skal kunne stille krav om bruk av lærlinger, og forbedring av ID-kortordningen. Strategien er utarbeidet i dialog med LO, NHO og de øvrige partene i arbeidslivet, og inneholder til sammen 22 tiltakspunkter. (Statsministerens kontor,

13.01.15) [Les mer](#) Last ned notatet [Strategi mot arbeidslivskriminalitet](#) (Arbeids- og sosialdepartementet, 13.01.15).

Nedenfor er utvalgte reaksjoner på regjeringens strategiplan mot arbeidslivskriminalitet:

NHO: – Det må lønne seg å være en seriøs arbeidsgiver. – Skal vi vinne kampen mot arbeidslivskriminalitet må det lønne seg å være seriøs.

Lovreguleringer og nye plikter må ikke gjøre det dyrere og mer komplisert. Et av de viktigste midlene i kampen mot svart arbeid er kontroll- og straffetiltak som treffer den useriøse delen av arbeidslivet, og ikke de seriøse aktørene, sier NHO-sjef Kristin Skogen Lund. Hun mener at alle har et eget ansvar for å få en slutt på alvorlig arbeidslivskriminalitet. – Det skal ikke være sosialt akseptert å benytte seg av svart arbeid. (NHO, 14.01.15) [Les mer](#)

Fellesforbundet: – Bra med plan mot arbeidslivskriminalitet.

Forbundssekretær Steinar Krogstad er glad for Regjeringens plan mot arbeidslivskriminalitet. – Bruk av lærlinger og kortere kontraktskjeder i offentlige kontrakter er bra forslag. Planen kunne bidratt til et mer seriøst arbeidsliv, men dessverre undergraves dette av at Regjeringen snart legger frem forslag om økt bruk av midlertidige stillinger, sier Krogstad. (Fellesforbundet, 13.01.15) [Les mer](#)

Ap: – Strategien mangler viktige tiltak.– Arbeiderpartiet er glad regjeringen nå erkjenner at sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er et stort samfunnsproblem, men

strategien de legger fram mangler viktige tiltak, sier arbeidslivspolitisk talsperson Dag Terje Andersen. – Vi ber blant annet om at det skal stilles krav til egenproduksjon hos hovedentreprenør og at solidaransvaret utvides til offentlige byggherrer, forteller Andersen. (Arbeiderpartiet, 14.01.15) [Les mer](#) Se også: [Regjeringa sine tiltak mot svart arbeid er mangelfulle og kjem for seint, meiner Torstein Tvedt Solberg \(Ap\)](#) (NRK Rogaland, 14.01.15)

Flere nyhetssaker om ny strategiplan mot arbeidslivskriminalitet:

- [Regjeringen har fulgt opp LOs krav](#) (LO, 13.01.15)
- [Arbeidslivskriminalitet undergraver samfunnets verdier og rammer arbeidstakere som blir utsatt for useriøse arbeidsgivere](#) (Høyre, 13.01.15)
- [22 tiltak mot useriøst arbeid](#) (Renholdsnytt, 14.01.15)
- [På rett vei i kampen mot sosial dumping](#) (Agenda, 14.01.15)

Andre nyhetssaker om ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET, USERIØSITET OG SOSIAL DUMPING

- **Vi har fått en ny tjenerklasse i Norge.** – Vi drukner i arbeidskriminalitetsaker, sier den frivillige organisasjonen Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF). – Det virker på oss som at norske lover ikke gjelder for utenlandske arbeidstakere som står alene, sier prosjektleder i SEIF, Belinda de León. – Vi ser uverdige arbeidsforhold, trusler mot ansatte som forsøker å si fra og luselønn helt ned til 30, 50 kroner i timen, sier de León. (Dagbladet, 28.01.15) [Les mer](#) Se også: [Trettebergstuen: – Ja, vi har fått en ny tjenerklasse i Norge](#) (Dagbladet, 29.01.15)

Arbeidstilsynet hadde nedgang i antall anmeldelser og tvangsgebyr i 2014. De siste årene har Arbeidstilsynet vridd virksomheten sin for å bekjempe sosial dumping, og etaten har dermed hatt en

kraftig vekst i antall anmeldelser og antall vedtak om tvangsmulkt. De foreløpige tallene fra tilsynet viser at denne utviklingen har flatet ut i 2014. Nedgangen kan være et uttrykk for at arbeidet mot sosial dumping har begynt å virke, men tallene må analyseres før vi kan konkludere, presiserer direktør i Arbeidstilsynet Ingrid Finboe Svendsen. (Fri Fagbevegelse, 27.01.15) [Les mer](#)

Jobben var ferdiggjort da Arbeidstilsynet kom på inspeksjon. Et tips om det som så ut til å være farlig arbeid på en enebolig ble sendt til Arbeidstilsynets tipsmottak. To uker senere dro Arbeidstilsynet til adressen, men da var jobben gjort, og trestillaset var ryddet ned. – Vi vurderer alle tipsene vi får, og rykker raskt ut om det kan være fare for liv og helse, sier avdelingsleder Cathrine Prahls Reusch i Arbeidstilsynet Østfold og Akershus. De mottar over 1.000 tips i året, og reaksjonstiden er en til fem dager, sier Reusch. (Byggmesteren, 25.01.15) [Les mer](#)

Gode erfaringer fra pilotprosjekt mot sosial dumping. Et tett og nært

samarbeid mellom NAV, Skatteetaten, kemneren, samt politiet, styrker arbeidet mot sosial dumping. Prosjektgruppen er samlokalisert. Det bidrar til et mer effektivt samarbeid før, under og etter tilsyn, sier Borghild Lekve, regiondirektør i Arbeidstilsynet, Vestlandet. Pilotprosjektet startet 1. januar 2014, og erfaringene fra Bergen har vist seg å være en suksess (Vest24, 22.01.15). [Les mer](#)

Dropper lønna til polske arbeidere. Kvalsvik Produksjon på Dombås er i full oppløsning. De ansatte har ikke fått ordinær lønn siden oktober. Men mens de norske ansatte fikk 10.000 kroner i «julelønn», måtte elleve ansatte fra Polen ta juleferie uten ei krone i lønningsspen. Gudbrandsdølen Dagningen har avdekket at Kvalsvik hele vegen har forskjellsbehandlet norske og polske ansatte. Polske arbeidere tjener 115 kroner timen, og de norske har en timelønn opp mot 165 kroner. (Gudbrandsdølen Dagningen, 13.01.15) [Les mer](#)
Se også: [Beskyldninger om sosial dumping og dårlige arbeidsforhold](#) (NRK Hedmark og Oppland, 14.01.15) [Innrømmer manglende lønn](#) (Vigga, 14.01.15) [Kjøkkenprodusent beskyldes for sosial dumping](#) (Byggeindustrien, 20.01.15)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Godt utdannede europeere sliter med å få jobb i Norge. - Det er nok et element av diskriminering i arbeidslivet når arbeidsgiver ser at navnet er utenlandsk, sier seniorrådgiver Johannes Sørbo i

NAV. Fafo-forsker Jon Horgen Friberg sier at norske arbeidsgivere er villige til å bruke arbeidsinnvandrere, så lenge de aksepterer dårligere vilkår. - Men når det gjelder å utnytte godt utdannede, og kvalifisert arbeidskraft er norske arbeidsgivere mye mindre villige, sier Friberg. (P4, 28.01.15) [Les mer](#)

Arbeidsinnvandring ein ressurs for Vestlandet.

Vestlandet er en stor arbeidsinnvandringsregion, og arbeidsinnvandrere er blitt ein ressurs som gir folkeauke og auka produktivitet og konkurransekraft i lokalt næringsliv. Men få kommunar arbeider breitt og aktivt med arbeidsinnvandring. Det syner ein ny rapport frå Møreforskning. (Hordaland fylkeskommune, 20.01.15) [Les mer](#) Last ned rapporten [Nye innbyggjarar, nye utfordringar?](#) (Rapport 59/2014, Møreforskning)

Ut med billig utenlandsk arbeidskraft, inn med lærlinger. Regjeringen vil bruke krav om lærlinger mot arbeidslivskriminalitet, særlig i bygge- og anleggsbransjen. Både forskere og byggenæringen ønsker satsingen velkommen. Anna Hagen Tønder ved Fafo har vært leder for et prosjekt som har utredet bruk av lærlingeklausuler for å styrke yrkesopplæringen. Hun ønsker regjeringens forslag velkommen (forskning.no, 19.01.14). [Les mer](#)

ORGANISATION
FOR ECONOMIC
CO-OPERATION
AND DEVELOPMENT

Ny OECD-rapport om arbeidsinnvandring til Norge.

Norge har blitt ett av de største arbeidsinnvandringslandene innenfor OECD-området, slås det fast i rapporten «Recruiting Immigrant Workers – NORWAY». Rapporten presenterer statistikk om arbeidsinnvandring, og analyserer blant annet i hvilken grad arbeidsinnvandring kan fylle framtidige arbeidskraftbehov. Rapporten kan bestilles fra OECD, eller leses på [nett](#)

TRANSPORTBRANSJEN

Utenlandske vogntog sperrer veien langs Norge. NLF vil ansvarliggjøre transportkjøperne. E6 har vært stengt av lastebiler 268 ganger i vinter, og utenlandske vogntog står for halvparten av uhellene.

Nå viser en rapport fra Transportøkonomisk institutt (TØI) at utenlandske vogntog er nesten tre ganger så ulykkesutsatt som norske vogntog i Nord-Norge, Vestlandet og i Trøndelag. For å bli kvitt de verste vil Norges Lastebileier-forebund (NLF) innføre miljømerking av lastebiler. (NRK Nordland, 30.01.15) [Les mer](#) Se også: [Vogntog har stengt E6 268 ganger i vinter](#) (NRK Nordland, 27.01.15)

Coop sier opp avtale med litauisk transportselskap. Coop mener det

litauiske transportselskapet Girteka Logistics har utvist dårlig dømmekraft, og forlenger ikke kontrakten med selskapet. Ifølge Nationen er Girteka gjentatte ganger blitt anmeldt for brudd på kjøre- og hviletidsbestemmelser. I tillegg blir de beskyldt for å underbetale sjåførene sine, og drive sosial dumping. (Handelsbladet, 22.01.15) [Les mer](#)

Fortsatt utenlandske turbiler på norske veier. - Man vil fortsatt se

utenlandske turbiler på norske veier, men norske og utenlandske turbilselskaper må ha mer jevnbyrdige konkurransevilkår. Og de utenlandske aktørene må i større grad betale for å bruke norsk infrastruktur, sa samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen da han innledet på et møte om kabotasje innen turbilsektoren. Fra departementets side var hensikten med møtet å få innspill i forkant av samtaler med EU-politikere i midten av februar. (NHO Transport, 29.01.15) [Les mer](#)

Regjeringen vurderer å forby utenlandske vogntog å kjøre over fjellet om vinteren. De

utenlandske vogntogene har færre hjul enn de norske og det er vanskeligere for dem å kjøre på vinterføre. På grunn av alle ulykkene vurderer samferdselsdepartementet nå å forby dem å kjøre over enkelte fjelloverganger. NHO frykter at utenlandske vogntog skal slutte å kjøre i Norge dersom dette blir en virkelighet, og at et kjøreforbud vil hindre den frie konkurransen. (NRK, 15.01.15) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

- Hvordan vil lavere etterspørsel fra norsk sokkel påvirke arbeidsmarkedet og migrasjonsstrømmer? Finansminister

Siv Jensen (Frp) inviterer til møte om norsk økonomi og konsekvenser av oljeprisfallet. Økonome som skal delta er fra akademien og finansinstitusjonene. Jensen vil ha deres synspunkter på hvordan lavere aktivitet på sokkelen vil påvirke arbeidsledighet og arbeidsinnvandring. (Avisen Agder / NTB, 29.01.15) [Les mer](#) Se også: [Finansministeren møter fagøkonomer til dialogmøte](#) (Finansdepartementet, 29.01.15)

Utenlandske arbeidere i bemanningsbransjen er redde. Utenlandske arbeidere i bemanningsbransjen risikerer jobben dersom de organiserer seg, og tør bare treffe fagforeningsrepresentanter i det skjulte. I denne virkeligheten prøver Rose Maiken Flatmo å verve medlemmer til Fellesforbundet (Fri Fagbevegelse, 21.01.15). [Les mer](#)

Protester mot tysk minstelønn. Fra 1. januar ble det innført en lov i Tyskland som sier at alle ansatte over 18 som utfører arbeid i Tyskland skal ha en minstelønn på minimum 8,5 euro i timen – noe som tilsvarer rundt 80 kroner. Det vil også gjelde langtransportsjåfører på trossitt gjennom landet i de timene sjåføren er i Tyskland. Den loven har falt enkelte andre EU-land tungt for brystet. Europakommisjonen har mottatt klager fra Polen, Storbritannia, Estland, Latvia, Litauen, Romania og Bulgaria. (Anlegg & Transport, 27.01.15) [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no